ЎзССР Давлат китоб палатаси

Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

29 декабрь, пайшанба, 1994 йил

Сотувда эркин нархда. № 253 (1001)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

28 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги доимий вакили Холид Маликни қабул қилди.

Ислом Каримов Тошкентда БМТнинг ваколатхонаси очилганидан буён ўтган қисқа вақт ичида мазкур нуфузли халқаро ташкилот билан Ўзбекистон ўртасида яхши амалий ҳамкорлик йўлга қўйилганини айтди. Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистонда амалга оширилаётган ижтимоий-сиёсий ислоҳотларга тўхталар экан, бу борада БМТ билан ҳамкорлик муҳим ўрин тутишини таъкидлади.

Холид Малик самимий қабул учун миннатдорлик изҳор қилиб, кўплаб халқаро ташкилотлар жамиятни демократиялаштириш борасида Ўзбекистонда амалга оширилаётган ишларга катта қизиқиш билан қараётганини айтди.

Самимий суҳбат чоғида Ўзбекистон Олий Мажлисига демократик тамойиллар ва кўппартиявийлик асосида ўтказилган сайлов хусусида фикр алмашилди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти. Р. ЖУМАНИЁЗОВ тасвири.

ФУТБОЛ ФЕДЕРАЦИЯСИ ИЖРОҚЎМИ МАЖЛИСИ

Тошкентда Ўзбекистон Республикаси Футбол федерацияси ижроия қўмитасининг мажлиси бўлди. Мажлисда федерация кенгашининг ҳисобот пленумига тайёргарлик тўғрисидаги ахборот тингланди, ФИФАнинг халқаро қоидалари асосида федерация низомига ҳамда 1994--1996 йилларга мўлжалланган мусобақалар тартибига қўшимчалар ва ўзгаришлар киритилди. Мажлис иштирокчилари Ўзбекистоннинг учинчи миллий чемпионати ва республика кубоги учун бўлган мусобақаларнинг техник натижаларини тасдиқладилар, бир қанча ташкилий масалаларни кўриб чиқдилар.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, Миллий футбол федерацияси президенти А. Муталов бошқарди.

САЙЛОВ ЯКУНЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг қабуллар залида республика Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси ташаббуси билан сайлов якунларига бағишланган маросим бўлиб ўтди. Унда Тошкентдаги хорижий давлатлар элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари, шунингдек, сайлов кампаниясининг боришини кузатиш учун мамлакатимизга келган холис экспертлар,халқаро кузатувчилар қатнашди.

Республика Марказий сайлов комиссияси раиси Қудратилла Аҳмедов 25 декабрь кунги умумхалқ сайловининг юксак савияда, демократик руҳда, уюшқоқлик билан ўтганини қайд этди.

-- Дастлабки ҳисоб-китоблар мамлакатимизда рўйхатга олинган 11 миллион 200 минг нафар сайловчидан 10 миллиондан ортиғи овоз беришда фаол қатнашганини кўрсатмоқда, -- деди Қ. Аҳмедов. -- Аммо бу сайловда қатнашганларнинг миқдори ҳақидаги узил-кесил хулоса эмас. Ҳали ҳисоб-китоб давом этяпти. Ўзбекистон фуқаролари ана шундай сиёсий фаоллик билан республикамиз Президенти Ислом Каримов раҳбарлигидаги ҳукуматимиз сиёсатини ялпи қўллаб-қувватладилар. Шуни таъкидлашни истардимки, республикамиздаги демократия ва кўппартиялиликка асосланган дастлабки сайловнинг жаҳон андазалари даражасида ўтишида чет давлатларнинг ҳамда халқаро ташкилотларнинг мамлакатимиздаги вакиллари, халқаро экспертлар ва холис кузатувчиларнинг муносиб ҳиссаси бор.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комилов, Тошкент шаҳри ҳокими К. Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1994 йил 28 декабрь куни бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган ўн учта банки иштирок этди.

Сотув ҳажми 10,239 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати -- 25.00 сўм даражасида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1994 йил 29 декабрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади.*);

Австралия доллари	19,41	10 Португалия эскудоси	1,54
1 Австрия шиллинги	2,25	1 Сингапур доллари	17,09
1 Англия фунт стерлинги	38,62	1000 Туркия лираси	0,66
10 Бельгия франки	7,72	1 Финляндия маркаси	5,24
1 Голландия гульдени	14,16	4 Франция франки	4,59
10 Греция драхми	1,03	1 Швеция кронаси	3,33
1 Дания кронаси	4,04	1 Швейцария франки	18,78
1 АҚШ доллари	25,00	1 ЭКЮ	30,11
1 Миср фунти	7,36	10 Япония иенаси	2,49
1 Ирландия фунти	38,07	1000 Россия рубли	7,12
1 Исландия кронаси	0,36	1 Эстония кронаси	1,99
10 Испания песети	1,87	1000 Украина карбованеци	0,23
100 Италия лираси	1,52	1 Латвия лати	45,37
1 Канада доллари	17,82	1 Литва лити	6,25
1 Кувайт динори	83,29	1 Қозоғистон тенгеси	0,46
100 Ливан фунти	1,52	1 Молдова лейи	5,85
1 Германия маркаси	15,85	1000 Беларусь рубли	2,36
1 Норвегия кронаси	3,63		

*) -- Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1994 йил 29 декабрдан бошлаб махсус пул алмаштириш пунктларида фойдаланиш учун нақд АҚШ долларининг қуйидаги тижорат қийматини белгилади:

-- Сотиб олиш қиймати: 1 АҚШ доллари -- 25,00 сўм.

-- Сотиш қиймати: 1 АҚШ доллари -- 25,00 сўм.

Хорижий валютани сотиш чоғида сўм билан воситa ҳақи олинади.

Ислом КАРИМОВ:
ШУ АЗИЗ ВАТАН — БАРЧАМИЗНИКИ

Ислом Каримовнинг муқобиллик асосида ўтган умумхалқ сайловида Ўзбекистон Республикаси Президенти этиб сайланганига уч йил тўлди. Уч йил -- тарихан қисқа муддат. Лекин шу вақт мобайнида Ўзбекистонда улкан ўзгаришлар амалга оширилди. Бугун уларни бир карра сарҳисоб қилиш, таҳлил этиш жоиз кўринади.

Ўзбекистоннинг давлат мустақиллиги эълон қилинган ўша кезларда шароит ҳақиқатан ҳам оғир эди. Улкан салтанат парчаланиб кетган, одамларни эртага нима бўлади, деган савол қийнарди. Бунинг устига Фарғона, Ўш ва Паркент фожиаларининг жароҳати битмаган, пахта яккаҳокимлиги иқтисодиётимизда оғир асорат қолдирган, халқ хўжалиги бир томонлама ривожлангани туфайли аҳоли эҳтиёжи учун энг зарур моллар, хусусан, ғалла ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларининг 70 фоизи четдан келтирилар -- бу каби муаммоларни санаб адоғига етиш қийин эди!

Вазиятнинг яна бир мураккаб жиҳати шунда эдики, Ўзбекистон гарчи ССCР таркибидаги суверен давлат ҳисобланиб келган бўлса-да, бу мақом номигагина бўлиб, бизда давлатчиликнинг асрий анъаналари унутилган эди.

Ислом Каримов ана шундай -- собиқ СССР ҳудудида бошбошдоқлик ҳукм сурган, иқтисодий бўҳрон авжга чиққан қалтис бир шароитда Республика Президенти этиб сайланди.

Унинг зиммасида одамлар қалбида эртанги кунга ишонч руҳини уйғотиш, мустақил давлатимиз қандай бўлиши, у тараққиётнинг қайси йўлидан кетиши борасидаги истиқбол режаларини аниқ белгилаш, бошқача айтганда, йўл танлашдек тарихий вазифа турарди.

Президент, аввало, барчамизнинг олдимизга Ўзбекистон суверен, демократик, ҳуқуқий давлат бўлади, деган аниқ мақсадни қатъий қўйди. Шу маънода бирин-кетин давлатимиз рамзлари -- байроқ, герб, мадҳиямиз қабул қилинди. Давлат бошқаруви тизими ислоҳ қилина бошлади. Жойларда ҳокимлик институтлари жорий этилди. Баъзи республикалардагидек талатўпда бошқарув тизими қўлдан чиқариб юборилмади. Бу эса сиёсий ислоҳотни осойишталик билан, одамларни сен коммунистсан, сен демократсан қабилида оқу қорага ажратмасдан амалга ошириш имконини берди.

Эндиги вазифа мустамлакалик асорати остида тарихидан узилган, динидан мосуво этилган, миллий қадриятларидан йироқ тушган халққа унинг ўзлигини, қандай буюк зотларнинг вориси эканини англатиш, қалбида ғурур ва ифтихор туйғуларини уйғотиш, қисқаси, тушкун руҳини кўтариш, ўз қудратига ишонч бахш этишдан иборат эди.

Ана шу мақсадда миллий қадриятларимизни ҳаётга қайтаришга алоҳида аҳамият берилди. Шўро мафкураси камситиб, тарихий ҳақиқатга зид равишда босқинчи атаб келган, аслида эса буюк марказлашган давлат барпо этиб, унда адолат тамойилларини ҳамма нарсадан устун қўйган соҳибқирон Амир Темурнинг муборак сиймоси қайта тикланди -- пойтахтимиз марказида унинг салобатли ҳайкали қад кўтарди. Шунингдек, буюк исломий олимлар -- Имом Бухорий, Баҳоуддин Нақшбанд, Ат-Термизий ва бошқаларнинг тўйлари, уларга бағишланган халқаро анжуманлар ўтказилди.

Мустақиллик халқимизнинг азалий орзуси эди. Бу ширин умид, ёруғ ғоя хоҳ пинҳон, хоҳ ошкор бўлсин, юрагимизда яшаб келарди. Бу кураш йўлида Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат, Беҳбудий, Усмон Носир каби ўнлаб беназир истеъдод соҳиблари қурбон бўлди. Вақтлар бўлдики, уларнинг ўлмас асарларини ўқиш у ёқда турсин, номларини тилга олмоқ ҳам гуноҳи азим саналди. Фақат истиқлол боис уларнинг ёрқин хотираси халқ қалбидан абадий жой олди. Ана шу зоти мукаррамларга авлодларнинг эҳтироми рамзи сифатида буюк инсон ва салоҳиятли адиб Абдулла Қодирийга биринчи бўлиб Ватанимизнинг энг олий нишони -- «Мустақиллик» ордени муносиб кўрилди. Кўчаларга, боғ ва хиёбонларга мустабид тузум қурбонларининг номлари берилиб-абадийлаштирилди.

Айниқса ҳассос шоир, буюк саркарда Мирзо Бобур сиймоси ҳақоратлардан фориғ этилгани, буюк давлат арбоби, аллома Мирзо Улуғбек таваллуд санаси диёримиздагина эмас, Истанбул, Париж, Карочи каби дунёнинг йирик шаҳарларида ҳам муносиб нишонлангани юртимиз обрўйини, саховатли заминимиз довруғини узоқ-узоқларга таратди. Ҳазрат Навоий таъбирлари билан айтганда, биз ўзимизни топа бошладик.

Аввал иқтисод, кейин сиёсат деган гап бор. Чунки иқтисодий тараққиётни йўлга қўймай туриб, сиёсат ҳақида гапириш ортиқча. Мана шу мақсадда мамлакатда иқтисодий ислоҳот амалга оширила бошланди.

Шу ўринда, аввало, иқтисодни ислоҳ қилишдан мақсад нима эканини аниқлаб олиш лозим, деган эди Президент. Ўзингиз ўйлаб кўринг, қаъри табиий бойликларга макон бўлган замин, ҳар қаричи олтинга тенг тупроқ, улкан илмий салоҳият, меҳнатсеварликда дунёда тенгги йўқ халқ бўлса-ю, у чор-ночор ҳаёт кечирса. Шу мантиққа тўғри келадими? Демоқчиманки, мамлакатда бошланган иқтисодий ислоҳот ана шу масалани ҳал этишни, ҳар бир фуқарога муносиб ҳаёт кечириш учун шароит яратиб беришни, қисқаси, халқ манфаатини кўзда тутади.

Мен боя йўл танлаш -- тарихий вазифа деган иборани бежиз айтмадим. Тасаввур қилинг: халқ бир одамга юксак ишонч билдириб, уни шу улуғ мамлакатга Президент этиб сайлади. Демакки, унга тақдирини ишониб топширди. Халқ номидан иш юритиш ваколатини берди. Дунёда бундан ҳам ортиқ масъулият борми? Шундай экан, халқни келажак сари бошлашда, жамият тараққиётининг устивор йўналишларини белгилашда адашиш мумкинми?

Ислом Каримов ана шу ҳақиқатни назарда тутиб, иқтисодиётни қайтадан ташкил этиш, Ўзбекистоннинг иқтисодий мустақиллигига эришиш мақсадида халқимизнинг ҳаёт тарзи, тарихий ва миллий ўзига хослигини инобатга олиб, Ўзбекистоннинг ўзига хос ва ўзига мос тараққиёт йўлини белгилади. Унинг муҳим беш тамойилини ишлаб чиқди. Уларнинг ҳаётга қандай татбиқ этилаётганидан, дастлабки натижаларидан барчамиз хабардормиз -- кундалик ҳаётда сезиб, ҳис этиб турибмиз.

(Давоми 2-бетда).

ЧОРВА ҚИШЛОВИ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Куни кеча республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Навоий вилоятининг Нурота, Конимех туманларида бўлиб, чорва қишловининг бориши, чорвадорларнинг турмуши билан танишди.

Вилоят ҳокимлигида ана шу масалага бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда туман ҳокимлари ва вилоят ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этишди. Йиғилишни И. Жўрабеков бошқарди ва нутқ сўзлади. Вилоятда қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш қониқарсиз аҳволда экани қаттиқ танқид қилинди. Ўтган йилги чорва қишлови қийинчиликларидан айрим туман ва вилоят ташкилотлари раҳбарлари тегишли хулоса чиқармагани, айниқса, Учқудуқ, Томди туманларида бу борада аҳвол жуда ташвишли экани таъкидлаб ўтилди.

Йиғилишда вилоят ҳокими А. Айдарқулов сўз олиб, мавжуд камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлари ҳақида гапирди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИГА ПАСПОРТЛАР, ХОРИЖИЙ ШАХСЛАРГА, ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХСЛАРГА ЯШАШ ГУВОҲНОМАЛАРИ ВА ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХС ГУВОҲНОМАЛАРИ БЕРИШ ҲАМДА АЛМАШТИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисида низом»ни амалга киритиш ҳақида»ги Фармонини бажариш ҳамда Ўзбекистон Республикаси фуқароларига паспортлар, хорижий шахсларга, фуқаролиги бўлмаган шахсларга яшаш гувоҳномалари ва фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномалари бериш ва алмаштиришни ташкил этиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг буюртманомаларига биноан:

1994 йил охиригача -- аҳолига паспорт бериш, Ўзбекистон Республикасига келиш-кетишларни ҳисобга олиш масалалари бўйича махсус ахборот тармоғи ташкил этиш учун зарур бўлган компьютер техникаси сотиб олиш учун;

1995 йилда -- паспорт босиб чиқариш қурилмаларини, уларнинг қўшимча узеллари ва эҳтиёт қисмларини сотиб олиш, ташиб келтириш, аҳолига паспорт бериш масалалари бўйича махсус ахборот тармоғи ташкил этиш ва алоқа каналларини ижарага олишни, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги органлари паспорт бўлинмалари шахсий таркибига қўшиладиган 260 нафар ходимни маблағ билан таъминлаш учун;

1994 йил охиригача -- Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳузуридаги давлат ишлаб чиқариш бирлашмасига хорижий шахсларга ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахсларга уларнинг Ўзбекистон Республикасида яшаши учун гувоҳнома бланкаларини тайёрлаш учун зарур валюта ва пул маблағлари ажратсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг аҳолига паспорт бериш, Ўзбекистон Республикасига келиш-кетишларни ҳисобга олиш масалалари бўйича махсус ахборот тармоғининг фаолият кўрсатиши учун зарур миқдорда тўғридан-тўғри телефон ва телеграф каналлари ажратсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳузуридаги Давлат ишлаб чиқариш бирлашмаси Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг буюртманомаларига биноан 1995 йилнинг 1 чорагида хорижий шахсларнинг ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳномалар бланкларини зарур миқдорда тайёрласин, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти бланкларини ишлаб чиқаришни таъминласин.

4. Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни 1994 йил охиригача Ўзбекитон Республикаси Ички ишлар вазирлиги буюртманомасига биноан Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги органларининг паспорт бўлинмалари учун зарур бўлган махсус маҳсулотларни тайёрлаб берсин.

5. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг буюртманомасига биноан Германиядан паспортларни шахслаштириш бўйича махсус асбоб-ускуналар ташиб келтирилишини таъминласин.

6. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги хориждаги дипломатик корпусга, уларнинг оила аъзоларига ҳамда чет элларда доимий яшайдиган Ўзбекистон Республикаси фуқароларига Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти беришни ташкил этсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги 1994 йил охиригача манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда:

ўзининг йўриқнома ҳужжатларини Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонига ва мазкур қарорга мувофиқлаштирсин;

1995 йилнинг II чорагидан бошлаб хорижий фуқароларга, фуқаролиги бўлмаган шахсларга Ўзбекистон Республикасида яшаш учун гувоҳномаларни ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс гувоҳномаларини беришни таъминласин ва алмаштиришни бир йил мобайнида якунласин;

«Ўзбекистон Республикаси фуқароларини ҳамда хорижий фуқароларни меҳмонхоналар, санаторийлар, отеллар, кемпинглар ва дам олиш уйларида рўйхатга олиш тартиби тўғрисида» Вазирлар Маҳкамаси қарорининг лойиҳасини тайёрласин;

маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари, меҳмонхоналар, санаторийлар, дам олиш уйлари, ташкилотлар, корхоналар ҳамда муассасаларнинг паспорт ишларини юритишга масъул бўлган ходимларини ўқитиш дастурини ишлаб чиқсин ва тегишли равишда ўқитишни йўлга қўйсин;

паспорт тизими қоидаларини бузувчиларни ҳамда суд ва терговдан қочиб юрган шахсларни аниқлаш учун «Ўзбекистон темир йўллари» давлат-акционерлик темир йўл компанияси билан биргаликда «АИПС Вокзал» ахборот-қидирув тизимини яратиш тўғрисидаги таклифни Вазирлар Маҳкамасига 1995 йил 1 июлгача тақдим этсин;

1995 йил 1 июлдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг 1995 йил 1 январгача берилган умумфуқаро хорижий ва хизмат паспортлари билан чет элга чиқишларини расмийлаштиришни тўхтатсин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари бир ой муддатда:

вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимликлари, ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари, мудофаа ишлари бўлимлари, йирик корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар, фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органлари раҳбарларидан Ўзбекистон Республикаси фуқароларига паспортлар бериш ва алмаштириш билан боғлиқ ишларни ташкил этувчи ҳамда ўтказувчи комиссияларни тузсинлар;

ички ишлар органлари паспорт бўлинмаларининг ва манзил-маълумотнома бюроларининг, шунингдек, фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларининг тайёргарлик ҳолатини текширишни ташкил этсинлар;

ички ишлар органлари ва фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларига Ўзбекистон Республикаси фуқароларига паспортларни бериш ва алмаштириш бўйича ишларни узлуксиз амалга оширишлари учун зарур жой ҳамда техника ресурсларини ажратсинлар;

Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспортини олиш учун аҳолига зарур пулли хизматлар кўрсатувчи корхоналар ва ташкилотлар рўйхатини аниқласинлар ва уларнинг фаолияти устидан назоратни таъминласинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспортини жорий этиш билан боғлиқ бўлган чора-тадбирлар тўғрисида» 1992 йил 13 ноябрдаги қарорининг 1-банди ва шу қарор билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг паспорти тўғрисида Низом» ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 27 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

Т. ПЎЛАТОВГА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИҚТИСОДЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республика халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантиришдаги кўп йиллик самарали хизматлари ва бозор ислоҳотларини амалга оширишга қўшган муносиб ҳиссаси ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол қатнашаётганлиги учун Наманган вилояти Чортоқ тумани ҳокими Турсунбой Пўлатовга «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган иқтисодчи» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 28 декабрь.

Ислом КАРИМОВ:

ШУ АЗИЗ ВАТАН – БАРЧАМИЗНИКИ

(Боши. Давоми 1-бетда).

Бу тамойилларга амал қилган ҳолда Ўзбекистонда қандай вазифалар ҳал этилмоқда?

Аввало, бозор иқтисодиётининг асосий шарти -- давлат мулкини хусусийлаштириш амалга оширилмоқда, халқ хўжалигида ишлаб чиқарувчиларга тўла эркинлик берилаётир, улар ўртасида соғлом рақобат вужудга келмоқда. Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, бусиз меҳнат самарадорлигини ошириш, истеъмол бозорининг тўкин-сочинлигига эришиш мумкин эмас.

Иккинчидан, мамлакат иқтисодиётига чет эл сармоясини кенгроқ жалб этиш, қўшма корхона, концерн ва корпорациялар ташкил қилиш орқали мавжуд ишлаб чиқариш иншоотларини замонавий, жаҳон бозорида рақобатбардош маҳсулот тайёрлаш имконини берадиган илғор технология билан қайта жиҳозланяпти, янги корхоналар қуриляпти. Ана шу йўл билангина республиканинг четта хомашё эмас, балки тайёр маҳсулот чиқаришига эришмоқ мумкин.

Муҳими халқ хўжалигининг ҳал қилувчи йўналишлари бўйича бошқа давлатларга қарамликдан қутилиш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Чунки республиканинг ғалла, нефть, кўплаб озиқ-овқат маҳсулотлари билан ўзини ўзи таъминлашига эришмай туриб иқтисодий мустақиллик ҳақида гапириб бўлмайди.

Айниқса, шу йил муомалага чиқарилган миллий валютамиз -- сўмнинг харид қувватини мустаҳкамлаш, нуфузини ошириш, ҳеч бўлмаса, мамлакат ичкарисида обрўли валюталар билан эркин алмашувига эришиш муҳим аҳамият касб этади. Чунки пул -- мамлакат иқтисодий салоҳиятининг асосий мезонидир, яъни миллий пул бақувват бўлсагина давлат қудратли бўлади.

Шуни таъкидлаш кераккки, бизда ана шу режаларни амалга ошириш, иқтисодиётни бозор муносабатларига ўтказишнинг барча ҳуқуқий асослари яратилди. Амалий ишлар аллақачон бошланган. Уларнинг дастлабки натижалари кўзга ташланиб қолди.

Республикада бу йил қарийб 4 миллион тонна пахта етиштирилди. Ўзбекистон тарихида илк бор салкам 2 миллион тонна ғалла ҳосили олинди. Ҳозир деҳқонларимиз олдида 2-3 йил мобайнида ғалла мустақиллигига эришиш вазифаси турибди. Бу нафақат иқтисодий, балки сиёсий масала ҳамдир. Пахта майдонларини қисқартириш, уларнинг бир қисмини дон, картошка, сабзавот ва мева етиштириш учун ажратилгани ҳам яхши самара бермоқда.

1990-йилларда қарийб 4 миллион тонна нефть пахта эвазига четдан келтирилар эди. Бу кўрсаткич йилдан йилга камайиб бораётир. Келгуси йили бор-йўғи 750 минг тонна нефть сотиб олиш мўлжалланмоқда.

Уй-жой фонди, савдо, хизмат кўрсатиш шохобчаларини хусусийлаштириш ниҳоясига етди. Энди навбат катта саноат корхоналарига келди. Улар очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятларига айлантирилмоқда. Қимматбаҳо қоғозлар бозори фаолият кўрсата бошлади. Шу йилнинг ўзида 50 минг давлат корхонаси мулк шаклини ўзгартирди. Республикада 13 минг деҳқон хўжалиги ташкил топди. Ҳозир мамлакатимизда етиштирилаётган гўштнинг 70, сутнинг 77 фоизи ана шу хўжаликлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

Хўш, хусусийлаштиришга нега бунчалик аҳамият берилаётир? Биламизки, шўро замонида мулк бир вақтнинг ўзида ҳамманики, аслини олганда эса ҳеч кимники эмас эди. Энди у ҳақиқий эгасини топмоқда. Бусиз на тежамкорликка, на самарадорликка, на қилинган меҳнатдан манфаатдорликка эришиб бўлади. Чунки ҳақиқий мулк эгаси бир сўмни беҳуда сарфламайди, биронта ғиштнинг ерда бекор ётишига йўл қўймайди.

Келгусидаги вазифалар эса бунданда улкан. Иқтисодий ислоҳот қишлоқ хўжалигида секин кечаётгани сир эмас. Давлат ва жамоат хўжаликларининг номи, мулк шакли ўзгаргани билан баъзи жойларда меҳнатга муносабат ҳамон эскича қолмоқда. Бу соҳадаги бошқарув тизими деярли қисқармади. Янги ташкил этилган деҳқон (фермер) хўжаликлари ҳақиқий маънода эркинликка эриша олмаяпти. Бунинг сабаби -- биздаги энг нозик муаммо -- ерни шахсий мулк қилиб бериш масаласи ҳал этилмаганида эди. Чунки деҳқон ер ўзиники эканини ҳис этмагунча унга тўла меҳр қўя олмайди. Шуни ҳисобга олиб яқинда ерни узоқ муддатга, ворисларига мерос қолдириш ҳуқуқини берган ҳолда фуқароларга кимошди савдоси орқали сотиш хусусидаги Фармон эълон қилинди.

Бундан ташқари, эски тузумдан қолган боқимандалик кайфиятидан одамларни халос этиш, ерда ишловчиларни камайтириб, саноат, хизмат кўрсатиш соҳаларига ўтказиш, том маънодаги ишчи кучи, меҳнат бозорини шакллантириш ҳам бу жабҳада ҳали кўп иш қилинишини тақозо этади.

Президентимиз қайта-қайта таъкидлаганидек, ислоҳотдан мақсад -- тез орада иқтисодий мустақилликка эришиш, аҳоли турмуш даражасини яхшилаш, Ўзбекистоннинг юксак тараққий топган давлатлар қаторидан ўрин олишига эришмоқдир. Ҳар биримиз ана шу эзгу ниятни дилга тугиб яшамоғимиз, ишламоғимиз шарт.

Мамлакатимизда аҳолини ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш, унинг моддий таъминоти масаласига жиддий аҳамият бериб келинаётир. Чунки биз табиатан болажон халқмиз. Республика аҳолисининг деярли ярмини болалар ташкил этади. Умуман олганда, бизда ҳар бир ишловчининг қарамоғида ўртача 5-6 нафар жон бор.

Бир мажлисда Ислом Каримов шундай деган эди: ўзингиз ўйланг: бир йигит уйига қўли қуруқ келса, қоракўз болаларига нон тополмаса, қартайиб қолган ота-онасининг юзига қаролмаса, бундан ортиқ даҳшат бўладими? Бундай вазият турли ижтимоий портлашларга олиб келмайдими? Қолаверса, давлатнинг биринчи вазифаси ўз фуқаролари тинчлигини ҳимоя қилиш, таъминотини жой-жойига қўйишдан иборат эмасми?

Шу боис, иттифоқ парчаланиб, рўзғоримиз бўлак бўлган пайтдан бошлабоқ республикада одамларга томорқа ажратиб берилди. Аҳолини энг зарур озиқ-овқат ва саноат моллари билан меъёрлаб бўлса-да, узлуксиз таъминлаш чоралари кўрилди. Мамлакатда аҳолининг эҳтиёжманд қисми -- нафақахўр, ногирон, боқувчисиз фуқароларни, айниқса, болаларни ижтимоий муҳофаза қилишнинг янги тизими яратилди. Ҳеч ким давлат ғамхўрлигидан четда қолмади. Шунинг учун энг оғир пайтларда ҳам ҳеч ким, айрим мамлакатлардаги каби, ахлат қутиларини титишга бориб етмади.

Худога шукр, ҳозир вазият анча ўнгланди. Ҳозирги кунда пахтамизнинг харидоргирлиги, жаҳон бозорида бу қимматбаҳо хомашёга талаб ортиб бораётгани ҳам маълум. Қолаверса, полиметалл, уран, минераллар, қоракўл, пилла каби бойликларимиз кўп.

Бизда ҳам, баъзи собиқ иттифоқ республикаларидаги каби, ана шу маблағлар эвазига хориждан вагон-вагон товарлар сотиб олиб, дўконларни тўлдириб ташлаш мумкин эмасми? Мумкин. Нега шундай қилинмаяпти?

Бунинг сабаби шундаки, фақат бугуннинг роҳатини ўйлаб, юрт табиий бойликларини совуриш, андиша билан айтганда, келгуси авлодлар ризқини қийиш бўлади. Чунки бу бойликларда уларнинг ҳам ҳаққи бор. Қолаверса, ҳар қандай бойликнинг ҳам охири бўлади. Ётиб еганга тоғ ҳам чидамас, деб бежиз айтилмаган.

Бизда ана шу маблағлар мавжуд корхоналарни замонавий техника билан қайта жиҳозлашга, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга, Мингбулоқ, Кўкдумалоқ каби нефть конларини ўзлаштиришга, Асака, Дўстлик, Бухоро шаҳарларидаги улкан саноат иншоотларини бунёд этишга сарфланмоқда. Бошқача айтганда, иқтисодиётимиз пойдевори мустаҳкамланаётир, халқимиз Ўзбекистоннинг буюк келажаги йўлида яшаяпти, меҳнат қиляпти.

СССРдек улкан империянинг парчаланиб кетиши -- асримизнинг энг муҳим сиёсий воқеаларидан бири, десак муболаға бўлмас. У жаҳон харитасига жиддий ўзгаришлар киритди. Европа ва Осиёда бир қанча мустақил давлатлар вужудга келди. Табиийки, уларнинг ҳар бири халқаро майдонда ўз нуфузига эга бўлиш, дўстлар орттириш ҳаракатига тушди. Зеро, ҳеч бир давлат якка-ёлғиз, ташқи оламдан узилган ҳолда яшай олмайди.

Халқаро майдонда обрў-эътибор қозонишнинг ўзи бўлмайди. Бу йўлдаги биринчи қадам -- янги пайдо бўлган давлатни дунё ҳамжамиятидаги бошқа давлатлар эътироф этишидир. Ўзбекистоннинг давлат мустақиллиги ҳақидаги Декларация эълон қилингач, бизни биринчи бўлиб азалий қардошимиз -- Туркия Республикаси тан олди. Ҳозир бизни тан олган давлатлар сони 130 дан ортиб кетди. Уларнинг аксарияти билан дипломатик алоқалар ўрнатилди.

Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилотига, Европа Ҳамкорлик ва хавфсизлик кенгашига, Жаҳон банки ва Халқаро валюта жамғармасига -- деярли барча халқаро ташкилотларга тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирди. Улар ташкил этаётган халқаро симпозиум, семинар ва анжуманларда фаол иштирок этмоқда. Мустақил Ўзбекистон овозини унинг биринчи Президенти сиймосида бутун дунё эшитиб турибди. Ҳиндистон, Корея Республикаси, Хитой, Франция, Германия, АҚШ, Голландия, Туркия, Малайзия каби ўнлаб мамлакатлар билан ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик йўлга қўйилди. Чет эллик ишбилармонлар билан ҳамкорликда ташкил этилган юзлаб қўшма корхоналар фаолият кўрсатмоқда. Ҳамдўстлик мамлакатлари билан эса анъанавий ҳамкорлик ришталарини сақлаб қолишга ҳаракат қилинмоқда. Айниқса, ён қўшниларимиз -- Қозоғистон ва Қирғизистон билан ягона иқтисодий макон барпо этилгани хайрли иш бўлди. Ўртадаги бир қанча сунъий тўсиқлар олиб ташланди.

Тожикистон халқи биродаркушлик уруши туфайли оғир кунларни бошдан кечирмоқда. Ўзбекистон ўз қардошларига мунтазам равишда инсонпарварлик ёрдами кўрсатиб келади. Ислом Каримов бу билан чекланмасдан БМТ Бош котиби Бутрос Ғолийга йўллаган мактубларида БМТ Бош ассамблеясининг 48-сессиясида сўзлаган нутқида жаҳон ҳамжамияти эътиборини бу қалтис можароға қаратди. Европада Ҳамкорлик ва хавфсизлик кенгашининг яқинда Будапештда бўлиб ўтган мажлисида Тожикистонга ҳам собиқ Югославия республикалари билан бир даражада инсонпарварлик ёрдами ажратилиши лозим, деган таклифни илгари сурди.

Мамлакатимизга деярли ҳар куни чет эллик меҳмонлар келади. Уларнинг кўпчилиги -- давлат арбоблари, жамоат ташкилотлари раҳбарлари, йирик сармоядорлар, ишбилармонлар, банк ходимлари. Шунда бу одамларни республикамизнинг нимаси мафтун этади, бизга бу қадар ёндашиб келишидан, ҳамкорлик таклиф этишидан муддаоси нима экан, деган савол хаёлимдан ўтади. Чунки чет эллик сармоя эгалари анойи эмас. Бозор иқтисодиётининг паст-баландини кўравериб пишиб кетган. Шунда уларни чорлаётган нарса юртимиздаги сиёсий барқарорлик, ижтимоий осойишталик, чет эл сармоясини ҳимоя қилишнинг кафолатлангани, бу борада ҳуқуқий асос яратилгани бўлса керак деган хулосага келаман. Қолаверса, халқимизнинг кўнгли очиқлиги, меҳмондўстлиги, меҳнатдан қочмаслиги ҳам хорижий ишбилармонларни бефарқ қолдирмайди.

Шуни таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон жаҳон миқёсида умумэътироф этган барча қоидаларни, қадриятларни тан олиб, уларга қатъий амал қилиб келмоқда. Хусусан, ҳеч кимнинг ички ишига аралашмайди, ҳеч бир давлатга на ҳудудий, на моддий даъвоси йўқ. Айни пайтда ўзига -- Ўзбекистонга ҳам айнан шундай муносабатда бўлишларини истайди. Тенг ҳуқуқли, ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун қалбимиз ҳам, эшигимиз ҳам очиқлигини бутун жаҳон кўриб турибди... Айниқса, энг оғир вазиятларда ҳам Ўзбекистон, унинг тимсоли -- Президент бировдан бир мири сўрамагани, ҳеч қаерга қўл чўзиб бормагани, фақат ўз меҳнатимиз билан кун кечирганимиз, ғуруримизни букмаганимиз башар эътиборидан четга қолгани йўқ.

Хуллас, Ўзбекистон мустақил давлат сифатида жаҳон майдонига чиққанига уч йилдан ошган бўлса, барча халқаро мажбуриятларини сўзсиз адо этиб келяпти. Ҳеч бир соҳада бировдан қарздор эмас. Юзини ерга қаратадиган, мусаффо байроғига доғ туширадиган бирор ҳаракатга йўл қўймади. Чунки унинг бирон бир пинҳона нияти, бировга ёмонлиги йўқ. Албатта, Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятидаги ўрни ҳам, нуфузи ҳам шунга яраша бўлади. Ва биз, шу юрт фарзандлари, бундан ҳақли равишда фахрланамиз.

Бепоён саҳрода кетаётган одам милт этган чироқ излайди. Баҳри муҳит аро сузиб бораётган кемалар маёққа интилади. Таъбир жоиз бўлса, мафкуранинг инсон ҳаётидаги аҳамиятини ана шу ёритқичларга қиёслаш мумкин.

Агар инсоннинг аниқ мақсади, эзгу омоли бўлмаса -- ҳаёт унинг учун зерикарли машғулотга айланади. Ҳар бир инсон нима учун яшаяпти, меҳнати, куйиб-ёнишидан муддаоси нима эканини теран ҳис этсагина ҳаракатида собитлик, умрида маъно зоҳир бўлади. Таъбир жоиз бўлса, миллий мафкура -- ана шу мақсад ва омолларнинг бир нуқтада бирлашишидир. Юртбошимиз таъкидлаганидек, у барчага тушунарли, жозибаси билан халқни бир улуғ мақсад йўлида жипслаштирадиган, нон каби содда, иймон янглиғ покиза бўлмоғи, тарихий қадриятларимиздаги, Шарқ фалсафасидаги, бошқа ақидалардаги энг яхши ахлоқий-фалсафий мезонга мос нимаики бўлса, ҳаммасини ўзида мужассам этмоғи лозим. Унинг замирида эса мана шу озод Ватанимиз, заҳматкаш халқимиз манфаати ётади. Унинг бахтли келажаги йўлида меҳнат қилиш, керак бўлса ҳимоясига жонни тикиш уни деб яшаш -- бизнинг олий омолимиз, ҳаёт йўлимизни ёритувчи маёқдир. Ана шу эътиқодга содиқ бўлиш учун, биз кимларнинг ворисларимиз, теран илдизларимиз қайси покиза булоқлардан баҳра олади, қаерда турибмиз, танлаган йўлимиз қай ёруғ манзилларга олиб боради -- буни ҳар биримиз теран ҳис этишимиз керак.

Шу ўринда бир нарсага аниқлик киритиш эҳтиёжи сезилади. Баъзилар миллий мафкурани шакллантириш, яратиш деганда уни бир вақтлар ўқиганимиз -- коммунизм қурувчиларининг аҳлоқ кодексига ўхшаш китобча шаклида тасаввур қилаётгандек туюлади. Ҳолбуки, халқ ҳеч қачон мафкурасиз яшамаган, у азалдан она юртингни сев, бировга ёмонлик қилма, ҳалол ва пок бўл, деган шаклларда ўлмас руҳ каби тафаккуримиз маъвосида учиб юради. Гап фақат уни йиллар чангидан тозартириш, омолларимизни яна бир бор аниқ белгилаб олиш ва уларни халқимиз онгига зуҳур этиш устида кетяпти. Қисқа айтадиган бўлсак, миллий мафкура дегани, бу -- адиблар, олимлар, санъат аҳлининг саъй-ҳаракати билан одамлар руҳида намоён бўладиган ўзгаришдир. Масалан, америкаликлар, туркияликлар гап ватани тақдири, манфаатига бориб тақалганда ўзаро гина-кудуратларни, партия ва гуруҳлараро курашларни -- ҳаммасини унутади, бизнингча айтганда, бир зумда бир тану бир жон бўлади. Ана шу миллий мафкуранинг қудрати, халқ, ватан тақдирида намоён бўлишидир. Иншоллоҳ, бизда ҳам шундай бўлади. Унинг дастлабки куртакларини одамларнинг дунёқарашидаги ўзгаришлардан кўриб, ҳис этиб турибмиз. Зотан, ватан, халқ манфаати ҳамма нарсадан устундир...

Адолатли, ҳар бир одам ҳур ва озод яшайдиган жамият -- инсониятнинг азалий орзуси. Биз ҳам мустақил, демократик, ҳуқуқий давлат, соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг «адолат кучда эмас, куч -- адолатда» деган шиори рўёбга чиқадиган жамият қуришни ният қилганмиз.

Бу йўлда қўйилган дастлабки қадам шу бўлдики, жамиятимиз, давлатимизнинг ҳуқуқий пойдевори -- ҳар бир моддаси пухта ишланган Конституциямизни қабул қилиб олдик.

Асосий қонунимизда жаҳон Конституциячилигининг энг яхши тажрибалари намоён бўлди, у нуфузли халқаро ташкилотлар, қилни қирқ ёрадиган экспертлар назаридан ўтказилди. Ўзбекистон ҳудудида яшаётган ҳар бир фуқаро учун тенг ҳуқуқ ва эркинликлар берилгани, ҳеч кимни на сиёсий, на иқтисодий жиҳатдан камситилишига йўл қўйилмагани -- унинг умумбашарий қадриятларга мослигини ҳатто бизга унча хайрихоҳ бўлмаган сиёсатдонлар, мутахассислар ҳам эътироф этди.

Учинчи йилки, ана шу янги Конституцияга амал қилган ҳолда яшаяпмиз. У юртимиздаги сиёсий барқарорлик, осойишталик, миллатлараро тотувликни янада мустаҳкамлади, жамият ҳаётининг том маънодаги дастуриламалига айланди.

Куни кеча ана шу Конституция асосида янги парламент -- республика Олий Мажлисига, маҳаллий кенгашларга сайлов ўтказилди. Менимча, янги Конституциямиз моҳиятини англамоқ учун бу галги сайловни аввалгилари билан таққослаш кифоя.

Баъзан кишига малол келадиган жойи шундаки, айрим сиёсатдонлар, матбуот вакиллари Президент билан суҳбатларда гапни атайлаб демократия, инсон ҳуқуқлари масалаларига буради.

Хўш, демократия ўзи нима дегани? Ўзбекистонда демократик тамойиллар қарор топяптими? Масалага шу нуқтаи назардан ёндошилса, бизнингча, тўғри бўлади.

Демократиянинг асосий шарти бу -- мамлакатда халқ иродаси билан қабул қилинган қонунларга, биринчи галда Конституцияга барчанинг бир хилда бўйсуниши, яъни, қонуннинг барча нарсадан устунлигидир. Шу -- ақидага кундалик ҳаётимизда амал қилиняптими, йўқми? Ёки инсон ҳуқуқлари масаласини олиб кўрайлик. Инсоннинг энг олий ҳуқуқи, бу -- энг аввало ҳаёт кўриши, яшаши эмасми? Президент фаолиятининг, барча ҳаракатларининг туб моҳияти юртимиздаги ҳар бир фуқаро учун ана шу ҳуқуқни таъминлашга қаратилмаяптими? Ҳеч қандай ислоҳот, ҳеч қандай демократия битта гўдакнинг бевақт тўкилган қонига арзимайди дейилгани, бу -- демократияни камситиш эмас, балки инсонни улуғлаш эканини наҳотки тушунарли бўлмаса?! Бундан ташқари, баъзи собиқ иттифоқ республикаларидагидан фарқли ўлароқ, дини, тили, эътиқоди, миллатидан қатъий назар, ҳаммага тенг ҳуқуқ бериб, кафолатлаб қўйилган бўлса!

Ҳар бир мамлакатнинг, халқнинг ўзига хос жиҳатларини ҳисобга олмаслик, бир қолипга солишга уриниш, демократияни -- бошбошдоқлик, талатўп деб, инсон ҳуқуқларини -- ҳар кимнинг истаган ишини қилавериши деб тушуниш, инсофдан бўлмас. Бор ҳақиқатни бутун дунё кўриб, билиб турибди.

Одатда бирон янгиликнинг ўзига йўл очиши қийин кечади. Яшириб нима қиламиз, дастлабки вақтларда Президент танлаган йўлни, ҳатто машҳур беш тамойилни-да тушунмаганлар ҳам, бу борада иккиланганлар ҳам бўлди. Лекин вақт -- энг одил ҳакам деганларидек, одамлар оқу қорани ажратиб бўлди. Илгари адашганлар ҳам тўғри йўлга тушиб кетди. Бу ҳақиқатни бутун дунё тан олди. Хусусан, яқинда диёримизга ташриф буюрган Белорус Республикаси Президенти А. Лукашенконинг «Биз ўз мамлакатимизда ислоҳотларни ўтказишда Ўзбекистон тажрибасига таянамиз» дегани ана шу эътироф нишонаси эмасми?

Дунёда талабчанликни -- қаттиққўллик, қатъиятни -- диктаторлик дегувчилар ҳам топилади. Қаерда давлат ҳокимияти бўшашса, бу бўшлиқда турли «ҳокимиятча»лар пайдо бўлади. Амал талашиш бошланади. Бунинг қандай оқибатларга олиб келишини ён қўшниларимиз тажрибаси кўрсатиб турибди. «Агар бизда ҳам... шижоаткор раҳбар бўлганда эди, бу нохушликлар рўй бермасди» дейди Тожикистонлик Маннон Атласов «Озодлик» радиостанцияси орқали эшиттирилган мактубида. Менимча, бу ерда ҳеч қандай изоҳнинг ҳожати йўқ.

«Шу азиз Ватан -- барчамизники. Унинг бахт-саодати, ёруғ истиқболи, фаровон келажаги учун яшаш, курашиш, керак бўлса, жонни фидо қилиш шу муқаддас заминда яшаётган ҳар бир инсон учун бахтдир», дея таъкидлаган эди Президент. Демоқчиманки, Ўзбекистоннинг бағри кенг, унга барчамиз сиғамиз. Ҳаммамизга юмуш топилади. Фақат ҳеч кимни ватан корига яраш бахтидан бенасиб этмасин!

Мухтасар айтадиган бўлсак, мана шу уч йил мобайнида мамлакатимизда амалга оширилаётган сиёсий, иқтисодий ислоҳотнинг биринчи босқичи якунланди. Олий мақсадимиз -- буюк Ўзбекистон келажагининг тамал тошини қўйиш, ўлкамизнинг гуллаб-яшнаши учун замин ҳозирланди. Ана шу оламшумул ишларнинг барчасига халқ сайлаган Президент Ислом Каримов бош-қош бўлмоқда. Бу ҳақиқатдан ҳеч ким кўз юма олмайди.

Халқимиз вазиятни теран тушуниб, ўтиш даврининг муваққат қийинчиликларига дош бериб, сабр-тоқат, вазминлик билан яшаб келаяпти. Чунки у Ўзбекистоннинг эртаси ёруғлигига, ғалламиз ҳам, нефтимиз ҳам, турли русумли машиналаримиз ҳам -- барчаси бўлишига, юртимиздаги ҳар бир оила, ҳар бир одам мутараққий мамлакатлардагидек тўкин-сочинликда, муҳтожлик нималигини билмай умргузаронлик қиладиган кунлар узоқ эмаслигига ишонади.

Аҳмад ХЎЖА.
(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

«Тошкентуйжойинвестқурилиш» Тошкент молия-қурилиш корпорацияси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Тошкент молия-қурилиш корпорацияси («Тошкентуйжойинвестқурилиш»)ни ташкил этиш тўғрисида»ги Фармонини бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. «Тошшаҳарлойиҳа» институти, капитал қурилиш бош бошқармаси ва «Фариос» фирмасининг «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига ихтиёрий равишда кириш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

2. Тошкент молия-қурилиш корпорациясининг тузилмаси тасдиқлансин.

3. Тошкент молия-қурилиш корпорацияси ижроия аппаратининг тузилмасига ва унинг ходимларининг чекланган сони 84 нафардан иборат бўлишига розилик берилсин.

«Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига раиснинг тўрт ўринбосари, шу жумладан, бир нафар биринчи ўринбосари бўлиши тавсия қилинсин.

Корпорация раиси ва унинг ўринбосарларига Ўзбекистон Республикаси вазирлари ва вазирларнинг ўринбосарлари учун белгиланган моддий-маиший ва тиббий хизмат кўрсатиш шароитлари сақлаб қолинсин.

4. «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига уй-жой облигация заёмини чиқаришга рухсат берилсин.

Белгилаб қўйилсинки,

уй-жой облигациялари (уй-жой сертификатлари) «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг қимматли қоғозлари ҳисобланади ҳамда уларнинг эгалари томонидан миқдори облигация (сертификат)нинг белгиланган амал қилиш муддати давомида ўзгармайдиган муайян миқдордаги умумий уй-жой майдони қурилиши учун маблағ тўланганлигини тасдиқлайди;

уй-жой майдони билан таъминланганликларидан қатъи назар, уй-жой сертификатини сотиб олиш ҳуқуқига Тошкент шаҳрида яшовчилар эга бўладилар;

уй-жой облигацияси йирик панелли уйсозликнинг намунавий уйларида 0,5 кв.метр умумий майдон миқдоридаги номиналга эга бўлади;

муайян турдаги квартира умумий майдонининг 30 фоизига мувофиқ келувчи уй-жой облигацияси туркумининг эгасига, кейинчалик квартира қийматининг қолган ҳақини шартнома тузилган пайтдан бошлаб тўрт ой давомида тўлаган ҳолда, бу квартирани сотиб олиш учун эмитент билан шартнома тузишда имтиёз берилади;

ушбу чиқаришдаги уй-жой облигацияси 1998 йил 1 январгача амал қилади;

уй-жой облигация заёми амал қилиши даврида уй-жой сертификатлари «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси томонидан сертификат эгасига Тошкент шаҳри ҳудудида уй-жой бериш йўли билан, шунингдек, сертификатлар эгаларининг хоҳишига кўра «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг уй-жой облигация заёмини чиқариш ва уларнинг муомалада бўлиш тартиби тўғрисидаги низомга мувофиқ унга қийматини тўлаш йўли билан тўланади;

1998 йил 1 январдан кейин ушбу чиқаришдаги уй-жой облигациялари навбатдаги чиқариш облигацияларига алмаштирилиши ёки «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг уй-жой облигация заёмини чиқариш ва уларнинг муомалада бўлиш тартиби тўғрисидаги Низомга мувофиқ облигация қиймати тўланиши керак.

5. «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг уй-жой сертификати заёмини чиқариш ва уларнинг муомалада бўлиш тартиби тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

6. «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси, Тошкент шаҳар ҳокимлиги:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда икки ҳафта муддатда уй-жой облигацияси ва уй-жой сертификатига эгалик қилиш тўғрисидаги гувоҳнома намуналарини тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига киритсинлар;

бир ой муддатда уй-жой облигация заёми эмиссияси проспектини ишлаб чиқсинлар ва уни Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказсинлар. Заём эмиссияси проспекти рўйхатга олингандан кейин уй-жой облигациялари ва уй-жой облигацияларига эгалик қилиш тўғрисидаги гувоҳномалар нусхалари «Госзнак» фабрикасида тайёрланишига буюртма берсинлар ва унинг ҳақини тўласинлар.

7. Тошкент шаҳар ҳокимлигига «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясининг уй-жой облигацияси эгасига Тошкент шаҳри ҳудудида квартира бериш бўйича мажбурияти юзасидан кафил бўлишига рухсат берилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият миллий банки «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига хорижий инвестицияларни жалб этишда, «Ўзбекинвест» миллий суғурта компанияси эса уларнинг суғурта қилинишини таъминлашда кўмаклашсинлар.

9. Хорижий инвестициялар жалб этилишини таъминлаш учун гаров сифатида фойдаланилиши мумкин бўлган объектлар рўйхати тасдиқлансин.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги кўрсатиб ўтилган асосий фондларни тасарруф этиш ҳуқуқини «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига берсин;

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ва Тошкент шаҳар ҳокимлиги гаров шартномаси тузилиши ва амалга оширилиши бўйича ташкилий-ҳуқуқий масалаларни белгиланган тартибда ҳал этсинлар.

10. Белгилаб қўйилсинки, «Тошкентуйжойинвестқурилиш» молия-қурилиш корпорацияси таркибига кирувчи корхоналар ва ташкилотларни ҳусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқаришдан тушган маблағлар корпорация ихтиёрида қолади.

11. Пул-кредит сиёсати бўйича комиссия «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига ўзини тиклаб олиш даврида ишлаб чиқариш фаолиятини таъминлаш учун белгиланган тартибда кредит ажратишни назарда тутсин.

12. «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси Тошкент шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 16-уйга жойлашиши белгилаб қўйилсин.

13. Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 15 февралдаги ва 1993 йил 21 июндаги қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

14. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р. Юнусов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 27 декабрь.

• *Ҳечдан кўра кеч маъқул*

Мавсумни шиддат билан бошлаган Сурхондарё пахтакорларига режанинг охирги ўн фоизини жамғариш учун бир ой керак бўлди. Шундай қилиб, вилоят пахтакорлари давлатга 380 минг тонна пахта сотиб, йил бошида зиммага олинган мажбуриятни уддаладилар. Ялпи ҳосилдорлик ҳам кам эмас -- 31 центнер!

СУРХОНДАРЁНИНГ ОҚ... ОЛТИНИ

СУРХОНДАРЁДА йил бўйи қуёш чарақлаб ётгани билан пахта етиштириш, айниқса, уни териш ҳамма жойдаги сингари осон эмас. Шунинг учун Сурхондарёда ҳам ғайрат билан, тадбиркорлик билан меҳнат қилганнинг иши юришиб кетаверади.

Шўрчи вилоятнинг забардаст туманларидан ҳисобланади. Тўқсонинчи йиллари туманнинг ҳокими Эшболта Шерматов Шўрчини саноатлаштириш билан қаттиқ шуғулланганлигиданми, пахтакорларнинг боши гапдан чиқмайдиган бўлиб қолди. Чунки ўша пайтларда «Пахтакорларни ўз ҳолига қўйиш керак!» деган шиор одатдагидан қаттиқроқ жаранглай бошлаган эди. Икки йилдан бери Эшболта Шерматов бу шиорни озроққина таҳлил қилди, яъни ҳоким пахтакорларнинг ишига аралашмайди, аммо тиндирмайди! Чунончи, биласиз, ёзнинг куни узун, аммо ҳокимга шундай узун кун ҳам камлик қилади -- кундалик юмушларнинг режасига бағишланган оёқ устидаги йиғилиши тонготар чоғи бўлади, кечаси эса кун бўйи қилинган ишлар якунланади, кимнинг кимга халақит берганлиги муҳокама қилинади. Айтиш мумкинки, шўрчиликлар тўқсон тўртинчи йилда керагидан зиёд сафарбарлик билан ишладилар. Чунки олдинги йиллардаги минерал ўғитларнинг ярми ҳам олинмади, бундан ташқари тупроқнинг таркиби ҳам йил сайин ночорлашиб бормоқда.

Аммо кузда бундай баҳоналарни тарозига қўйиш... уят бўлади! Жуда қаттиқ меҳнат қилганликлари учун ҳам шўрчиликлар 24 октябрь куни вилоятда биринчи бўлиб йиллик режани уддаладилар. Кўрингки, ҳозир туманда режани уддаламаган биронта хўжалик қолмади. Бу -- режадаги пахтанинг учдан бири хўжаликнинг ихтиёрида қолади ва у эркин нархда сотилади, деганидир. Агар шўрчиликлардан бу йилги муваффақиятнинг боисини сўрасангиз, улар «қаттиқ ишладик», дейишнинг ўрнига, биз танлаган нав серҳосил, эртапишар экан, дейишади. «Наманган--77» нави нима бўлганда ҳам шўрчиликларни хурсанд қилди. Чунки Наманганга ўхшаб Шўрчи тумани ҳам тоғларнинг қуршовида -- ҳарорати мўътадил.

Аслида бу йилги мавсумни деновликлар шиддат билан бошлаб бутун сентябрда биринчиликни ҳеч кимга беришмаган эди. Маррага Шўрчидан сўнг келишди. Аммо деновликлар маррага етганларидан сўнг ҳам суръатни бўшаштирмадилар ва яна вилоятда биринчи ўринга чиқиб олдилар. Бу туманда ҳам режани уддаламаган биронта хўжалик қолмади. Бўлмаса, бир-икки йил илгари деновликлар ҳам қолоқликни... шиор қилиб олишган эди!

Туман ҳокими Тилло Менглиев ҳам ҳеч кимни тиндирмайди. Ҳозир туманнинг раҳбарлари қаттиқ иш маромига ўрганиб қолишипти. Нима бўлганда ҳам тутумнинг қаттиқ бўлгани яхши -- деновликлар яна бир йил керилиб юришади: истайсизми-йўқми, биринчи ўриндамиз!

Денов ҳам тоғ олди тумани ҳисобланади, ҳарорати мўътадил, ҳавоси намчил, пахта шунинг учун ҳам яхши бўлади. Бу йил 13,7 минг гектарга пахта экилган эди. Ғаллазорлар ҳам кенгайиб бормоқда. Келгуси йил учун 8870 гектар майдонга ғалла экилди.

Вилоятнинг шимолидаги ва демакки, Шўрчи билан Деновга қўшни бўлган Олтинсой, Сариосиё, Узун туманлари пахтакорлари ҳам фавқулодда ғайрат билан ишлаб, режани ўринлатиб қўйишди. Шунингдек, Термиз, Ангор тумани пахтакорлари ҳам қўшниларини ҳайрон қолдириб режани бажаришди. Термиз билан Ангорга туташ бўлган Қумқўрғон, Жарқўрғон, Бандихон, Шеробод, Музработ туманларида эса йиллик режа барбод бўлди.

Илгариги йиллари вилоятнинг жанубида жойлашган туманлар ишни қойиллатиб, сўнг гердайиб юришарди. Чунки на ўғитдан, на ёнилғидан, на техника воситаларидан тақчиллик йўқ эди. Аммо кейинги икки-уч йилда вазият ўзгарди -- тадбиркорнинг куни туғди. Масалан, Термиз, Ангор ва уларга ёндош туман пахтакорларидан мавсумнинг чўзилиб кетиши сабабини сўрасангиз, ҳамма айбни навга -- «Наманган-77»га қўйишади: бизнинг олтмиш даражали ҳароратларга чидамсиз экан, ҳосили тўкилиб кетди, кузда икки терган эдик, далалар қип-қизил бўлиб қолди! Аммо вилоятнинг шимолидаги пахтакорлар айнан шу навни мақташади: серҳосил экан, эртапишар экан, бизбоп экан! Аммо айбни оммалашган навга тўнкаш ҳеч кимни масъулиятдан халос қилолмайди. Бир нарсага эътибор қилинг: Сурхондарёнинг пахталари бу йил оч ўсди, яъни минерал ўғит эҳтиёжнинг ярмини ҳам қоплай олмади. Чунки, илгариги замонлар ўтиб кетган, энди заводдагилар ҳам насияга мол бермайдиган одат чиқаришган. Маҳаллий ўғитни жамғариш, далага солиш учун ҳам ёнилғи керак. Кўп жойларда ёнилғини ўзларидан оғттиришолмади.

Яна бир нарсага эътибор қилган бўлсангиз, Сурхондарё ноябрда ҳам тўлиқ пахта терди, чунки далада ҳосил бор эди. Бу нарса чигит экишнинг фавқулодда чўзилиб кетганлиги билан изоҳланади. Чунки кўп жойларда ёзда ҳам чигит экиб юришди-да.

Яна: бу йил сув сероб бўлди, аммо Сурхондарё чигит экишнинг айни қизиган чоғи жуда қаттиқ сув танқислигини бошидан кечирди. Гап шундаки, вилоятнинг ярмини сув билан таъминлайдиган Сурхон сув омбори худди ўша кунлари бўшаб қолди. Чўл туманларида олдин суғорилиб, сўнг чигит пуштага экилиши ҳисобга олинса, бу сув танқислиги қанчалар қимматга тушганлиги аён бўлади. Чунки сув хўжалиги ходимлари селдан қўрқиб, сув омборини бўшатиб ташлаган экан. Вилоятнинг жанубидаги туманлар бунинг жабрини кузда тортишди!

Нима бўлганда ҳам 380 минг тонналик хирмон яратилди, сурхондарёликларнинг юзи ёруғ бўлди, аммо бу жуда қимматга тушди -- ҳар кило пахтани териб олиш учун мўлжалдагидан бир неча ҳисса кўп меҳнат сарф бўлди. ОҚ ОЛТИН деган иборани қўштирноқсиз ёзишимнинг сабаби ҳам шудир!

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИНСТИТУТДА ТАНТАНА

Тошкент Давлат Шарқшунослик институтида шарқ филологияси факультетининг 50 йиллиги кенг нишонланди

Факультет ташкил топгандан бери араб, эрон-афғон, хитой, япон филологияси каби ўн учта кафедра вужудга келди. Бу қутлуғ даргоҳда Раҳима Аминова, Бўрибой Аҳмедов, Неъматулла Иброҳимов сингари Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзолари, юзлаб фан арбоблари етишиб чиқди.

Шарқ филологияси факультетининг кафедраларида мамлакатимиз ва хорижий давлатларга етук мутахассис етказиб бериш билан бирга ўқув дарсликлари ва қўлланмаларни яратиш борасида ҳам қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Факультет 1991 йилда Президентимизнинг ташаббуси билан Давлат шарқшунослик институтига айлантирилди.

Юбилей тантанасида қатнашган республикамизнинг таниқли олимлари, кекса устозлар факультет тарихига оид қизиқарли хотиралардан сўзлаб бердилар.

Б. МАНСУРОВ.

Ўзингиз учун **SONY** дунёсини кашф этишни истайсизми?

Унда телевизорлар, видеомагнитафонлар, видеокамералар, мусиқий марказлар, магнитафонлар, аудио ва видеокассеталар сотиладиган

"SONY" магазинига ТАШРИФ БУЮРИНГ

Манзилимиз: Тошкент ш., Фарҳод кўчаси, 20
Телефонларимиз: (3712) 76-36-28, 76-77-27

Д И Қ Қ А Т !

Хусусийлаштириш жараёнида аҳолининг барча қатламларини тенг имконият билан қатнашишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси хусусийлаштириш корхоналарининг акцияларини хусусий шахсларга ажратилган квоталар бўйича мақбул нархларда сотишни бошлайди.

Республиканинг ҳамма тармоқлари ва минтақаларида жойлашган 100 дан зиёд корхоналар акцияларининг рўйхати таклиф этилади.

Акция эгаси бўлишни хоҳловчилар қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин:

Тошкент шаҳар, Қирққиз кўчаси, 10-уй.
Телефонлар:
77-82-50 77-82-52 77-85-07

Тўйхат

ТУПРОҚҚА ҲАРОРАТ БАХШ ЭТГАН ОЛИМ

Жўра Саидов -- Қори Ниёзий очган биринчи миллий ўзбек мактабини битириб чиққан 13 қалдирғочнинг бири. Аввал техникумда, сўнг Самарқанд педакадемиясида таҳсил кўрди. Аспирантурада ўқиди. 1960 йилда биология фанлари доктори бўлди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби,академик Жўра Саидов самарали илмий фаолияти учун 1981 йилда Давлат мукофотининг совриндори бўлди. Олимнинг биология, ботаника, қишлоқ хўжалиги фанларига доир 150 дан ортиқ илмий асарлари, 5 та йирик мажмуаси чоп этилган. Унинг раҳбарлигида 30 дан ортиқ фан номзодлари ва фан докторлари етишиб чиққан.

Олимнинг кейинги йиллардаги фаолияти Ўзбекистон фанлар академияси Ботаника институти билан боғлиқдир. У киши ушбу илмий даргоҳга 1964--1968 йиллари раҳбарлик қилдилар.

Олим биология ва қишлоқ хўжалиги фанлари тараққиётига ўз илмий кашфиётлари билан салмоқли ҳисса қўшди. Олим ҳар хил жумладан, пахта, маккажўхори ва бошқа озуқабоп ўсимликларнинг карбонат ва магнийли тузларга чидамлилигини ўрганди. Ёввойи чўл ўсимликлари экологик анатомиясини ҳар томонлама аниқлади. Булардан ташқари бир қатор ўсимлик турларини ички ва ташқи тузилиши физиологияси ва цитоэмбриологияси соҳасида муҳим ечимларни ҳал этди. Бу билан чорвачиликни ривожлантиришга улкан ҳисса қўшилди.

-- Ҳурматли Жўрахон ака билан 70 йилдан буён шунчаки таниш-билиш эмас, балки яқин маслакдош ва фикрдош ҳаммиз. Ҳамиша ва ҳамма вақт ўзбек фанининг истиқболи ҳақида суҳбатлашамиз. Фикрларимиз доимо бир-бирига мос тушади. Бизнинг яқинлигимиз ҳам ана шундан бўлса керак, -- дейди академик Тошмуҳаммад Саримсоқов.

Халқ артисти Наби Раҳимов (марҳум) эса: «Мен у кишидан кўп нарсани ўрганганман. Одил Ёқубовнинг «Диёнат» видеофильмида яратган профессор Шомуродов сиймосини Жўрахон акадан олганман» деб, -- таъкидлар эдилар.

Ҳали-ҳали жуда яхши эслаймиз, домла Самарқанд вилоятининг Жомбой, Оқдарё, Иштихон туманлари ерларидан тупроқ намуналарини халтада елкаларида кўтариб келар, лабораторияда бу тупроқ таркибини ўрганар эдилар. Ана шу илмий ечимларнинг самараси ўлароқ бу ерларда ҳосилдорлик гектарига 10--15 центнерга кўтарилди. Домла бунинг устига кун аро талабалар билан спорт машғулотларини ўтказар, бадиий ҳаваскорлик тўгарагида қатнашар эдилар.

Умр оқар дарё бўлса, Жўра Саидов оқар дарёнинг ҳаётбахш сувларига ўхшайди...

Ж. ҲАМИДОВ,
ЎзРФА академиги.
О. АШУРМЕТОВ,
ЎзРФА Ботаника институти директори.
А. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
биология фанлар номзоди.

Ташкилот
пул ўтқазиш йўли билан қанд-шакар сотади.

Тел.: 55-38-19, 54-94-52.

ТАБИИЙ ВА ИЖТИМОИЙ ФАНЛАРДАН ЯНГИ ТУРДАГИ ДАРСЛИКЛАР УЧУН ТАНЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги 1994 йил 10 ноябрь 9/3 сонли хайъат қарорига мувофиқ олий ўқув юртлари учун давлат тилида қуйидаги фанлар бўйича замонавий дарсликлар яратиш мақсадида танлов эълон қилади:

1. *Бозор иқтисодиёти асослари.*
2. *Иқтисодиёт назарияси.*
3. *Биотехнология.*
4. *Культуралогия (маданиятшуносли[illegible]к).*
5. *Ижтимоият (социалогия).*
6. *Экология ва табиатни муҳофаз[illegible] қилиш.*

Танлов ғолиби деб топилган [illegible] ҳар бир қўлёзма учун 15 (ўн беш) минг сўм [illegible] миқдорда пул мукофоти белгиланган.

Танловда республика о[illegible]лий ўқув юртларининг профессор-ўқи[illegible]тувчилари, тажрибали педагоглар, якка шахслар [illegible] ва жамоалар ўзлари тайёрлаган қўлёзма[illegible]лар билан қатнашишлари мумкин. Танлов н[illegible]изоми матни ҳамда қўлёзмаларга қўйиладиган та[illegible]лаблар билан олий ва ўрта махсус таъли[illegible]м вазирлиги республика ўқув-услуб идораси [illegible] (Тошкент ш., Ниёзбек йўли, 6, 408-хонада тани[illegible]шиш мумкин).

Телефонлар: 34-01-97, 3[illegible]4-02-48.

Тошкент шаҳар ишбилармонлар уюшмалари кенгаши пойтахтнинг барча ишбилармонлари ва уларнинг оилаларини кириб келаётган Янги йил билан самимий табриклайди!

Янги йилда қувонч ва фаровонлик тилайди!

Уларга омад ҳамиша ёр бўлсин!

"СОВПЛАСТИТАЛ"
ЎЗБЕК – ИТАЛЬЯН ҚЎШМА КОРХОНАСИ

Ўзбекистон аҳолисини ва меҳмонларини кириб келаётган ЯНГИ 1995 ЙИЛ билан чин дилдан табриклайди. Барчангизга бахт, сиҳат-саломатлик ва хотиржамлик тилайди.

Янги Йил байрами арафасида болаларимиз, қариндош-уруғларимиз ва яқинларимизга кутилмаган совға ҳадя қилиш уларни нақадар қувонтиришни тасаввур қилиб кўринг!

"СОВПЛАСТИТАЛ" фирма дўконларига ташриф буюрсангиз, у ерда турли ёшга ва ўта талабчан дидга мос совғаларни топасиз.

Фирма дўконларида сизга ранг-баранг янги йил композицияларини, ажойиб ўйинчоқлар, тақинчоқларни, чинни буюмлар ва мафтункор гулларни, кўзгулар, расмлар, соатлар ва бошқа кўпгина маҳсулотларни тавсия этадилар.

"СОВПЛАСТИТАЛ" ҚЎШМА КОРХОНАСИ МАҲСУЛОТИ БУ – БЕНУҚСОН СИФАТ ВА ГЎЗАЛЛИК ДЕМАКДИР.

Фирма дўконларимизнинг манзиллари:
№ 1 – А. Қодирий кўчаси, 24 (метронинг "Ғафур Ғулом" бекати)
№ 2 – Халқлар дўстлиги кўчаси, 25 (метронинг "Чилонзор" бекати)

Tabani GROUP OF COMPANIES

ТАБАНИ

"Табани корпорейшн" фирмаси Ўзбекистон Президенти жаноб Ислом Каримов ҳазрати олийларини, шунингдек бутун ўзбек халқини

Янги 1995 йил билан

қутлашни шараф деб билади!

Мустақиллик, демократия ва тараққиёт йўлидан бораётган Ўзбекистонга тинчлик ва фаровонлик тилаймиз.

Янги йил ҳар бир ўзбек оиласига бахт ва фаровонлик олиб келсин!

Покистон "Табани корпорейшн" фирмасининг Ўрта Осиё бўйича бошқарувчиси *Мухаммад Аббос Хон.*

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раҳбарияти, котибияти котибиятнинг бўлим мудири Ҳ. К. Муҳиддиновга онаси **Нури МУҲИДДИНОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.	Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институти «Қишлоқ хўжалик машиналари» кафедраси доценти **Бектурсун УТЕПОВнинг** вафоти муносабати билан унинг оила аъзоларига таъзия билдиради.	«Тошкентқурилиш» корпорациясининг «Сифат» акционерлик жамиятига қарашли 75-қурилиш бошқармаси маъмурияти ва касаба уюшмаси шу бошқарма бошлиғи муовини Қосим Бобоназаровга рафиқаси **Башорат БОБОНАЗАРОВАнинг** бевақт вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.	Тошкент давлат техника университети ректорати ва жамоаси шу университетнинг «Меҳнатни муҳофаза қилиш» бўлими бошлиғи **Гулчеҳра МУСАЕВАнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.	Тошкент давлат аграр университети ректорати, касаба уюшмаси, зооинженерлик факультети деканати, университет докторанти Барака Ҳидировга отаси **Узоқ ХИДИРОВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• Спорт • Спорт • Спорт • Спорт • Спорт • Спорт • Спорт • Спорт • Спорт

АКРАМОВ ОСИЁ БЎЙИЧА ИККИНЧИ

Осиё футбол конфедерацияси қитъанинг 1994 йилги энг яхши мураббийларини аниқлади. 12-Осиё ўйинларининг ғолиби бўлган мамлакатимиз терма жамоаси бош мураббийси Рустам Акрамов қитъанинг 1994 йил мавсуми бўйича иккинчи энг зўр мураббийси деб топилди. (Рустам Акрамов билан суҳбатни газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида ўқийсиз).

ОЛИМПИАДА АРАФАСИДА

1996 йил Атлантада ўтадиган XXVI Олимпиада ўйинларининг Осиё қитъаси бўйича саралаш гуруҳлари аниқланди. Қитъанинг 25 жамоаси дастлаб 8 гуруҳда баҳсга киришади. Олимпиада баҳсларида биринчи марта қатнашишга шайланаётган мамлакатимиз терма жамоаси «Е» гуруҳдан жой олди. Футболчиларимиз Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон олимпия терма жамоаларига қарши майдонга чиқишади. Гуруҳ ғолиби иккинчи босқичда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлади. Мусобақалар 20 майдан 7 октябргача давом этади. Ўйинлар тартиби қуйидагича:

20 МАЙ. Тожикистон-Қозоғистон, Қирғизистон-Ўзбекистон.

10 ИЮНЬ. Қирғизистон-Қозоғистон, Ўзбекистон-Тожикистон.

24 ИЮНЬ. Ўзбекистон-Қозоғистон, Тожикистон-Қирғизистон.

12 АВГУСТ. Қозоғистон-Тожикистон, Ўзбекистон-Қирғизистон.

2 СЕНТЯБРЬ. Қозоғистон-Қирғизистон, Тожикистон-Ўзбекистон.

7 ОКТЯБРЬ. Қозоғистон-Ўзбекистон, Қирғизистон-Тожикистон.

Қуръа Осиё қитъасининг қолган жамоаларини гуруҳларга қуйидагича тақсимлади:

«А» гуруҳи: Хитой, Сингапур, Малайзия.

«Б» гуруҳи: Япония, Тайвань, Таиланд.

«С» гуруҳи: Қурия: Гонконг, Индонезия.

«Д» гуруҳи: Ҳиндистон, Уммон, Покистон.

«Ф» гуруҳи: Қувайт, Саудия Арабистони, Сурия.

«Ж» гуруҳи: Эрон, Туркманистон, БАА.

«Н» гуруҳи: Ироқ, Иордания, Қатар.

Иккинчи босқич ўйинлари 1 ноябрдан 30 декабргача ўтказилади. Биринчи гуруҳда «Д», «Б», «Ж», «Н» гуруҳи ғолиблари, иккинчисида «С», «А», «Ф», «Е» гуруҳи ғолиблари ўзаро куч синашади.

Кейинги босқичда 1-гуруҳ ғолиби 2-гуруҳда иккинчи ўринни эгаллаган жамоа билан, 2-гуруҳ ғолиби 1-гуруҳда иккинчи ўринни эгаллаган жамоа билан ўзаро куч синашади. Ғолиблар ва учинчи ўринни эгаллаган жамоа Атлантага йўлланмани қўлга киритишади.

ЖАҲОН КУБОГИГА БИР БАҲЯ ҚОЛДИ

Москвада футбол бўйича ногиронлар ўртасида жаҳон кубоги учун баҳслар ниҳоясига етди. Ҳамидулла Орипов ва Юрий Коночкин мураббийлик қилган 1-терма жамоамиз жаҳон кубогининг «кумуш» медалига сазовор бўлди. Ҳамюртларимиз етти учрашувнинг бештасида ғалаба қозонишди. Россиянинг биринчи терма жамоаси билан дуранг ўйнаб, Украина -- 1 жамоасига 0:2 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Турнирда мағлубиятсиз қатнашган Россиянинг биринчи терма жамоаси жаҳон кубогига сазовор бўлди. В. Алпатов мураббийлик қилган иккинчи терма жамоамиз эса 8 очко билан тўртинчи ўринни эгаллади.

«ҲУЖУМ ҚИРОЛИ»

1992 йилги Ўзбекистон чемпионати якунига кўра «Кимёгар» ва «Наврўз» жамоаларида тўп сурган Фурқат Эсонбоев бир ўйинда уч ва ундан ортиқ тўп киритиш борасида ғолиб чиқиб, «ҳужум қироли» совриндори бўлганди. Ўтган йили эса бу соврин бир йўла икки ўйинчига -- Миржалол Қосимов ва Шуҳрат Мақсудовга насиб этганди. Бу йилги мавсум якунига кўра эса Фарғонанинг «Нефтчи» жамоаси ўйинчиси Равшан Бозоров «ҳужум қироли» бўлди. У мавсумда тўрт марта хет-трикка эришди. «Орол», «Наврўз», «Пахтакор», МҲСК жамоалари бу хет-трикларнинг «жабрланувчи»лари бўлишди.

АВСТРИЯЛИК МУХЛИСЛАР ҚУВОНЧИ

УЕФА комиссияси 1994/95 йилги чемпионлар лигасининг финал ўйинини Австриянинг «Эрнест Хаппель» ўйингоҳида ўтказишга қарор қилди. Кубок эгалари кубоги учун финал ўйини эса 10 май куни Парижнинг «Парк де Пренс» ўйингоҳида бўлиб ўтади.

МАРАДОНА ЯНА МАТБУОТ ХОДИМЛАРИ ДИҚҚАТИДА

Машҳур футболчининг «Ресинг» жамоасига мураббий этиб тайинланиши кутилмоқда. Клуб президенти бунинг учун барча ҳужжатлар тайёр эканлигини маълум қилди. Лекин жамоа ишқибозлари Диегонинг «Ресинг»га мураббий бўлишига қарши чиқишмоқда. Муаммо тез кунларда ҳал қилиниши кутиляпти.

Р. ЭРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЯПОНИЯ ТОМОШАБИНЛАРИ МЕҲРИНИ ҚОЗОНДИ

Токиода дзюдо асосчиси Дзигаро Кано шарафига ушбу спорт тури бўйича йирик халқаро турнир ўтказилди. Унда оғир вазнли икки спортчимиз -- Армен Богдасаров (86 кг) ва Дмитрий Соловьёв (95 кг) ҳам қатнашди. Яна шуни айтиш жоизки Дзигаро Кано шарафига бағишланган бундай турнирга республикамиз вакиллари биринчи марта таклиф қилинишди.

Армен халқаро турнирда тўрт марта гиламга чиқди ва шунинг учтасида ғалаба қозониб, мусобақанинг «Томошабинлар меҳрини қозонган спортчи» совринини қўлга киритди.

12-Осиё ўйинларининг бронза медали соҳиби Дмитрий Соловьёвнинг бу сафар омади чопмади. У япониялик олимпиада чемпиони Йошидо билан беллашувда ютқазиб қўйди.

УЛУҒ ПЁТР КУБОГИ ҲАМЮРТЛАРИМИЗДА

Санк-Петербургда таэквандо (ИТФ) бўйича Улуғ Пётр кубоги учун ўтказилган халқаро турнирдан вакилларимиз зафар қозониб қайтишди.

Мусобақада қатнашган саккиз спортчимизнинг барчаси совриндор бўлишди. Улар мусобақанинг беш олтин, икки кумуш ва ...ир бронза медалини қўлга киритишди ҳамда умумжамоа ҳисо...ида ... Пётр кубоги билан тақдирланишди.

Ҳусниддин Қурбонов, Алимурод Нурохунов, Насриддин Толипов тил баҳсларида, Тўлқин Расулов, Виктор Николаев масоги беллашувларида шоҳсупага кўтарилишган бўлса, Евгений Ли ва Вячеслав Хан иккинчи, Леонид Ли (тил бўйича) учинчи ўринни эгаллади.

КУТИЛМАГАН ҲОДИСАЛАРДАН ХОЛИ БЎЛМАДИ

Сузиш бўйича В. Митрофанов хотирасига бағишланган Ўзбекистон кубоги баҳслари ниҳоясига етди. 12-Осиё ўйинлари қатнашчиси навоийлик Александр Агафонов 100 ва 400 метр масофаларга сузиш бўйича ғолиб чиқди. Чалқанча сузиш бўйича Алберт Ға...иуддинов 50 ва 100 метр масофаларда муваффақият қозонди.

...усобақа кутилмаган ҳодисалардан ҳам холи бўлмади. 50 метр... эркин усулда сузиш бўйича Вячеслав Кабанов 23,8 сония вақт кўрсати... кўпчиликни ҳайратга солди.

Аёллар ... баҳсида Саида Искандарова 200 метрга сузиш бўйича 2,34,0 дақиқ...а натижа кўрсатиб спорт устаси талабини бажарди. Ўсмирлар ўрта... 400 метр масофа...идаги батерфлей баҳсида Нодир Абдуллаев 50, 100, ...лар бўйича юқори натижа кўрсатди.

Р. ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

"ФЕРРОСТАЛЬ АГ" ФИРМАСИ (ГФР)

ЎЗИНИНГ ШЕРИКЛАРИ ВА МИЖОЗЛАРИНИ КИРИБ КЕЛАЁТГАН ЯНГИ ЙИЛ БИЛАН ТАБРИКЛАЙДИ !

FERROSTAAL

Сизларга сиҳат - саломатлик, ҳамма ишларингизда муваффақият, тинчлик ва фаровонлик тилаймиз !

Самарали ва ўзаро манфаатли ҳамкорлигимиз давом этишидан умидвормиз !

МАН концерни таркибидаги ФЕРРОСТАЛЬ фирмаси

****

Ўзбекистон Республикасидаги "ФЕРРОСТАЛЬ АГ" ваколатхонаси
700060, Тошкент ш., Охунбобоев кўчаси, 27.
телефонлар: 33-63-48, 32-09-54. факс 33-70-94.

ЯНГИ СИҲАТГОҲ

Сирдарё вилояти маркази -- Гулистонда янги поликлиника фойдаланишга топширилди. Муассаса бир кунда 250 кишига хизмат кўрсата олади. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги бинода 50 нафар тиббиёт ходими меҳнат қилаётир.

Иншоотни «Мирзачўлқурилиш» ихтисослашган қурилиш бошқармасига қарашли 101- ва 19-механизмлашган кўчма колонна қурувчилари бунёд этди.

Ф. НОРМАТОВ,
«Халқ сўзи»нинг жамоатчи мухбири.

"ЎЗАВТОСОЗЛАШ"

ҳиссадорлик жамияти ўз омборларидан қуйидагиларни сотади ва уларни тайёрлаш учун буюртмалар қабул қилади:

1. *ГАЗ-24, ЗИЛ-130, ГАЗ-53, ГАЗ-51, КамАЗ, ЯМЗ-236/238, МАЗ-500, КрАЗ-214, "ИКАРУС" русумли автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари.*
2. *ЗИЛ-138А, ГАЗ-53-07, ЗИЛ, ММЗ-45-02 автомобилларнин, ЛАЗ-695, ПАЗ-672 автобусларнинг газбаллонли қурилмаларини йиғиш учун деталлар.*
3. *Устахонлар ва автокорхоналар учун гаражга мўлжалланган ва ностандарт бўлган ускуналар: маҳсус дастгоҳлар, стендлар, пармалаш дастгоҳлари, верстаклар, гиралар, шкафлар, бетонқориштиргичлар ва шахсий буюртмалар бўйича бошқа ускуналар.*

Газ баллонли барча русумдаги автомобилларга сервис хизмати кўрсатади:

- *газ балонларини қайта текширувдан ўтказиш;*
- *газ баллонлари қурилмалари ечиб олиниб таъмирлаш ишлари ўтказилгандан кейинги автомобилларнинг опрессовкаси ўтказиш;*
- *газ қурилмаларини таъмирлаш ва ростлаш (юқори ва паст босимли газ редукторлари, электрмагнитли қопқоқлар, жўмраклар ва юқори босимли трубка қувурлари);*
- *буюртмачининг ускуналаридан автомобилларни газга ишлашга қайта жиҳозлаш.*

Нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилинади.

Бизнинг манзилимиз:
Тошкент шаҳри, Ойбек кўчаси, 47уй.
Телефонларимиз: 33-13-84, 54-76-58,
факс: (3712) 33-75-68.

Reebok™

REEBOK фирма дўкони спорт буюмлари ишлаб чиқарадиган дунёда энг йирик компания маҳсулоти - дидингизга мос спорт кийимлари ва оёқ кийимларини таклиф этади.

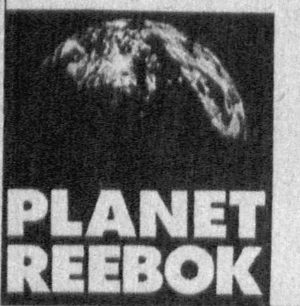

Дўкон манзили: Жуковский кўчаси, 145-мактаб яқинида "Селам" дўкони.

REEBOK - доимий ёшлик, гўзаллик ва соғлиқдир.

"Дубай-бизнес-центр" МАГАЗИНИ

Panasonic

фирмасининг

маиший хизмат электроника ва электротехникаларини таклиф қилади
Манзилимиз:
Тошкент ш., Содиқ Азимов кўчаси, 81
Телефонларимиз:
(3712) 33-69-93, 32-09-57

UzPGS

"Ўзиталмотор"
ўзбек - итальян қўшма акционерлик бирлашмаси
(Тошкент мотор заводи)

ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАДИ:

- Д-243 (сув билан совутиладиган 4 такли, 78 от кучига эга) двигатели;
- авто ва электроюклагичлар (1 тоннадан 3 тоннагача юк кўтаради);
- омборга жойлаш учун ишлатиладиган қўларава (1,2 тонна юк кўтарадиган транспалет);
- ми...нитракторлар (30 дан 60 гача от кучига эга);
- мото...блокли пичан ва майса ўради...ган механизм.

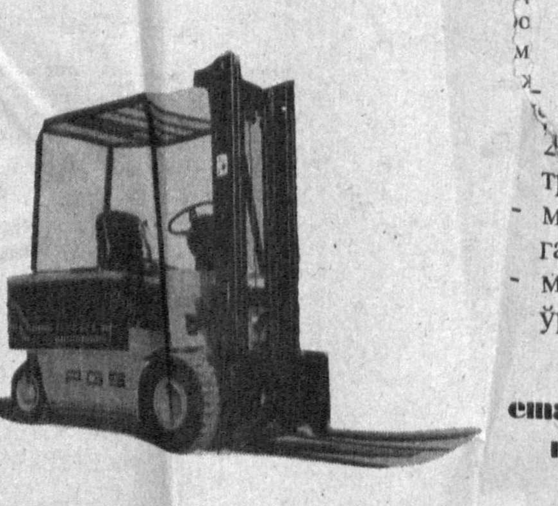

Ҳамма ... маҳсулотлар етакчи ... итальян фирмалари техно...логияси асосида ... тайёрланади.

Нархи келишув асосида. Мавоза усули қўллан...илиши мумкин.

Маълумот учун телефонлар: *96-36-91; 98-44-74; 9... 98-49-72.*
Телекс: *11667 "Ротор"*
Факс: *96-49-97.*
Бизнинг манзил: *Тошкент шаҳри, Оҳангарон йўл... ...и, 2-уй.*

"ДИЁР" савдо уйига

юқори сифатли ва мақбул нархларда янги маҳсулотлар келди:

САВДО УЙИ • ДИЁР • TRADING HOUSE

АҚШ, Италия, Олмония, Сингапурда тайёрланган мебеллар, меҳмонхона, овқатланиш хонаси юмшоқ мебеллар тўплами, телевизор таглиги, столлар, стуллар, оромкурсилар;

эркак ва аёллар учун чарм камзул ва плашлар, камар, сумка, ички кийимлар, костюм, пальто, трикотаж буюмлар, идишлар, атторлик буюмлари ва бошқа маҳсулотлар.

Шошилинг, биздаги нархларга рақобат йўқлигига ишонч ҳосил қиласиз !

Бизнинг манзил: Тошкент шаҳрида:
1-дўкон, Усмон Носир кўчаси, 30а, тел: 55-11-81;
2-дўкон, "Ўзбекистон" кенг кўчаси, 15, тел: 15-78-62;
10-дўкон, "Ўзбекистон" кенг кўчаси, 15, тел: 15-77-13.

Андижон, Бухоро, Самарқанд, Хева, Фарғона, Қўқон ва Термиз шаҳарларида ҳам савдо уйининг дўконлари ишлайди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ 1994-95 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН СИРТҚИ БЎЛИМГА ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, сув хўжалиги ва мелиорация, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш, бухалтерлик ҳисоби ва аудит (тармоқ бўйича), корхоналарда менежмент, ер тузиш.

Ҳужжатлар 15-декабрь 1994 йилдан 16-январь 1995 йилгача қабул қилинади. Абитуриентлар учун консультациялар -- 20 декабрдан 18-январь 1995 йилга қадар ўтказилади.

Ректор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар илова этилади: ўрта маълумоти ҳақида ҳужжатнинг асл нусхаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 086-у намунадаги тиббий маълумотнома, 3 х 4 см ўлчамли 6 дона фотосурат.

Фуқаролик ҳақида ҳужжат (паспорт), ва ҳарбий мажбуриятга алоқадорлиги тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилиши керак.

Тест синовлари қуйидаги умумтаълим предметлар блоклари ва ҳар бир тўғри жавоб учун бериладиган баллар миқдорлари мажмуаси бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази томонидан 20-январда ўтказилади:

математика -- 3.1;
табиий фанлар -- 2.1;
она тили -- 1.1.

Танлов ва талабаликка қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилиш бўйича давлат идоралараро комиссияси томонидан абитуриентларнинг тест синовларида тўплаган баллари асосида ўтказилади.

Институтга қабул Давлат идоралараро комиссия томонидан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси олий ўқув юртларининг биринчи курсларига 1994/1995 ўқув йилига талабаларни қабул қилиш тартиби ва қоидалари тўғрисида»ги Низом асосида амалга оширилади.

Манзилгоҳимиз: 700000 Тошкент шаҳри, Қори-Ниёзий кўчаси, 39-уй. Маълумот учун телефон: 35-75-21.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

• *БЎЛИМЛАР:*
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 32-07-94;
Иқтисодиёт 32-36-65;
Маънавият 32-35-60;
Ахборот 32-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Сатторов.
Навбатчи — Б. Остонақулов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 1292 71326 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топширилди — 20.30.

«Шарқ» нашриёт матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00

1 2 3 4 5